

Blogi-postausten ja dokumenttien kautta näyte- tai pohdintaportfolioon

Huom. oman verkkotyöskentelyn aikatalutus auttaa sinua hahmottamaan tehtävät kokonaisuutena ja luo tekemiseen rytmin. Aikataulu luonnollisesti vaihtelee opintojakson pituuden mukaan.

Viikoittaisella aikataululla luot itsellesi välitavoitteita, jotka pakottavat sinut pohtimaan muun muassa oppimissisältöjä sekä työpaikan kokemuksia ja tilanteita koko opintojen ajan. Blogin viikoittainen kirjoittaminen ja portfolion systemaattinen kasaaminen auttaa sinua kokemustesi reflektoinnissa ja niistä oppimisessa mahdollisimman tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Määrätietoisella ja systemaattisella toiminnalla vältyt tyypilliseltä virheeltä ”*kokemuksia muistellaan vasta blogin, oppimispäiväkirjan tai portfolion palauttamista edeltävänä iltana*”.

Opettajasi toimii ohjaajana kehitys- tai palautekeskusteluissa. Ajantasaisella blogilla, päiväkirjalla, portfoliolla pystyt helposti osoittamaan kehittymisesi opettajalle ja esim. harjoitteluajalla työpaikakamentorillesi/-ohjaajallesi. Heille muodostuu selkeä käsitys edistymisestä, haasteistasi jne., kun reflektoit osaamistasi palaute- tai muissa keskusteluissa blogin, päiväkirjan ja/tai portfolion avulla.

Esimerkki viikkoaikataulusta/tavoitteista

Ensimmäisen viikon aikana kirjoitat blogiin (oppimispäiväkirjaan) omasta työpaikastasi. Esittelyssä kerrot organisaation tärkeimmät tehtävät ja tavoitteet. Kuvaat palveluita tai tuotteita, joita sinun organisaatiossa pääasiassa tehdään tai tuotetaan. Lisäksi kirjoitat, minkälaisia omia tavoitteita olet opintojaksolle/opinnoille asettanut. Omia ennakkoon asettamiasi tavoitteita sinun on hyvä tarkentaa ensimmäisen viikon päätyttyä, jolloin sinulle on opiskelusta syntynyt jo joku kuva. Tällaisen työpaikkojen esittelyviikon tarkoituksena on auttaa sinua orientoitumaan sekä saamaan käsitystä muiden työpaikoista ja niiden toiminnasta. Tällä tavalla voit laajentaa käsitystäsi oman alan mahdollisista työpaikoista ja -tehtävistä.

Toisella viikolla tehtäväsi on kirjoittaa blogiin jostain, aikaisemmista poikkeaviksi tai hämmentäviksi kokemistasi tilanteista, joihin olet opinnoissa törmännyt. Ongelmalliseksi koettu tilanne voi olla sellainen, että et osaa sitä käsitellä tai selittää sen hetkisen osaamisen varassa, vaan koet tarvitsevasi uutta tietoa tai uusia taitoja ymmärtääksesi tapahtumien kulun paremmin. Sen hetkinen niin ammatillinen kuin muu osaamisesi ei mahdollisesti riitä selittämään ongelmatilannetta.

Kolmannella viikolla kysyt toisilta erityisesti selitystä kaipaavia lisäkysymyksiä. Näiden kysymysten esittämien tavoitteena on edistää sinun objektiivista tapahtuneen tilanteen tarkastelua/tapauskuvausta. Lisäkysymykset auttavat sinua tarkastelemaan omaa tapausselostusta uusista näkökulmista ja näin paneutumaan tilanteeseen syvällisemmin. Tehtävänäsi on tällä viikolla palauttaa mieleen oppimisen kannalta merkittävä oppimiskokemus. Kirjoittamalla ja kokemuksen näkyväksi tekemisellä ulkoistat omat käsityksesi ja tunteesi. Tämä pakottaa sinua jäsentämään omat ajatukset ja sen hetkisen tietämyksen tilanteeseen liittyvistä asioista.

Ohjeita tapauskuvauksesi kirjoittamiseen:

Valitse tapauskuvaukseksi jokin oppimistilanne, -sisältö, -tehtävä tmv., joka aiheutti sinussa esim. ihmettelyä tai jopa ahdistusta. Valitse kuvaukseksesi sellainen kokemus, jota et kyennyt täysin selittämään itsellesi nykyisen osaamisesi turvin.

- Kuvaile tapauksen taustaa ja tilannetta; oliko jokin tietty tilanne, joka sai tapauksen aikaan.
- Kuvaile yksityiskohtaisesti, mitä tilanteessa tapahtui ja mikä oli sinun tehtäväsi tai roolisi siinä.
- Kuvaile keskustelun kulku, jos sellaista oli, mutta älä mainitse kenenkään nimiä.
- Mikä sai tilanteen loppumaan? Miten tilanne päättyi? Miten ongelma ratkesi?
- Minkälaisia tunteita tilanne sinussa herätti?
- Miten selvitit tapahtuman kulun itsellesi? Mikä aiheutti sinussa ihmettelyä?

4

Neljännellä viikolla vastaat muiden esittämiin kysymyksiin, kommentoit blogipostauksia. Joudut ehkä kyseenalaistamaan ja arvioimaan kriittisesti omia aikaisempia toimintatapoja ja ajattelumalleja. Etsit ratkaisuja epäselviin asioihin oppimateriaaleista ja pohdit, voiko niillä tiedoilla selittää käsiteltävää tilannetta. Kartoitat asiantuntijoiden näkemyksiä asiasta, hyödyn-tämällä mm. asiantuntijablogeja ja muita verkkosivustoja.

5

Viidennellä viikolla arvioit omat kokemuksesi uudelleen. Pohdit ja kirjoitat blogiin, mitä teki-sit toisin samanlaisessa tilanteessa uuden tietämyksesi varassa. Näin sinulle konkretisoituu ne toimintaperiaatteet ja teoriat, jotka ohjaavat toimintaasi kyseisen kaltaisissa tilanteissa.

jne.

Portfolion määritelmiä

"Opiskelijan tekemistä töistä koostuva mielekäs kokoelma, joka kertoo hänen työskentelystään, edistymisestään ja saavutuksistaan yhdellä tai useammalla alueella, ja jossa on mukana opiske-lijan omakohtaisia pohdintoja." (Paulson, Paulson, Mayer 1991)

"Portfolio on systemaattinen ja tarkoituksellinen organisoitu kokoelma todistusaineistoa, jota opettaja ja opiskelijat käyttävät tarkkaillakseen tiedon, taitojen ja asenteiden muuttumista jol-lakin kasvun ja osaamisen alueella." (Murray 1995)

"Portfolion tarkoituksena on osoittaa portfolion kokoajan henkilökohtainen osaaminen ja asian-tuntijuus. Se on henkilön oma kokoelma sellaisia näytteitä, tuotteita, kokemuksia ja pohdintoja, jotka monipuolisesti, tarkoituksenmukaisesti sekä edustavasti osoittavat hänen osaamisalueen-sa ja saavutuksensa." (Verkkoveräjä, Peda.net 2011)

Verkkoveräjän (Peda.net 2011) mukaan **portfolio on tekijän henkilökohtainen esittely**, jossa tekijän osaaminen ja persoonallisuus välittyvät lukijalle.

Keskeisintä siinä on oman osaamisen pohtiminen ja teoreettisen jäsennyksen luominen omasta toiminnasta, eli portfolion syntymiseen vaikuttaneiden tuottamis-, valikointi- ja arviointivaiheiden näkyväksi tekeminen.

Henkilö voi tehdä näkyväksi myös:

- oman tietotaitonsa
- tuoda esiin oman oppimisensa ja asiantuntijuuden kehityskaaren sekä
- tavoitteiden saavuttamisen.

Usein portfolioon sisältyy myös **opiskelu- tai työympäristön kuvausta** sekä omaan oppimiseen, opiskeluun tai työhön liittyviä periaatteita (esim. eettistä ja/ tai filosofista pohdintaa).

Vahvuuksien ja osaamisen lisäksi portfolioissa on hyvä tuoda esiin myös **henkilön kehittämishaas-teet ja -tavoitteet**.

Digitaalisen portfolion etuja, perinteiseen paperiportfolioon verrattuna, ovat

- tehokkaammat julkaisukanavat
- monipuolisemmat keinot osaamisen tallentamisessa, esittämisessä ja ylläpi-dossa (mm. multimedia, linkitykset ja verkostojen osoittaminen)
- elektronisessa muodossa olevan aineiston säilyttäminen ja päivittäminen on helppoa
- tarpeen mukaan siihen voidaan helposti karsia vanhoja ja lisätä uusia osioi-ta, tasoja ja polkuja ja oppimisen ulottuvuuksia.

